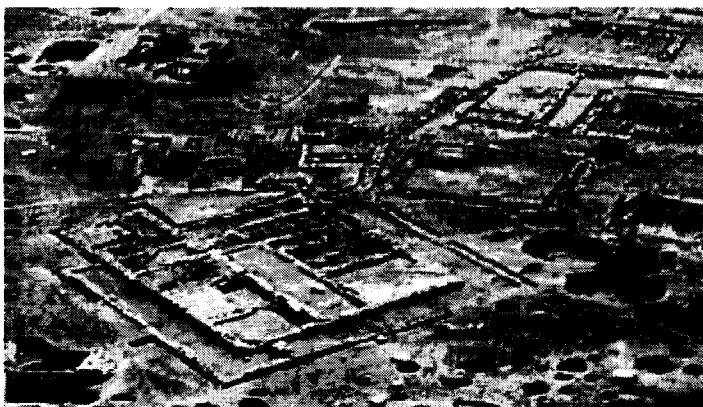

Kelták és rómaiak Budaörsön

2003. november 14.

Az alapozásnál derült ki, hogy mit rejt a föld - egy római kori kelta falut.

Kelta falu maradványait tárták fel Budaörs határában a régészek. A 60 házból álló hajdani településnek még a nevére is rábukkantak a leletanyag között, eszerint **Vicus Teutoként tartották számon az 1500-2000**

éve itt élők - tájékoztatta a munkálatokat irányító Pest Megyei Múzeumok Igazgatóságának szakembere az MTI-t.

Egy ipari raktár építése előtti feltárási munka során derült ki, hogy értékes leleteket rejt a föld - mondta Ottományi Katalin. A tavaly kezdődött ásatást 14 hektárnyi területen végezték, a talajmegmunkáló gépekkel 30-40 centiméter vastag földréteget mozgattak meg, ennek eredményeként került napvilágra az I-IV. században épült falu. A hajdani falulakókat a már akkor is itt csörgedező Hosszúrégi patak vonzhatta ide - mondta a régész.

Az előkerült kőépületek egyike mellett magtár, pajta maradványait is feltárták. A gazdag leletanyag között római kori kocsiemetőre is rábukkantak - mondta Ottományi Katalin, hozzátéve, az ősi szokás szerint az elhunyttal együtt elföldelték a tehetős emberek lovaikat, kocsiját, s az elhamvasztott halottat ezekre az értékekre temették.

Az egyedülálló leletanyag hozzávetőleg 400 darabját - köztöe bronzkori kocsiarbronsot, ezüst díszítésű kardot, edényeket - Budaörs önkormányzata egy általa felújított épületben, állandó kiállításon mutatja be. Wittinghoff Tamás polgármester az MTI-nek elmondta: **keresik a megoldást, hogyan lehetne a régészeti lelőhely egy részéből ősi skanzen létrehozni. A pénz nagyobb részét pályázati úton kívánják előteremteni.**

A Nyugat- és Közép-Európát benépesítő kelta törzsek a Kr.e. 4. században Nyugat-Magyarország területét is birtokba vették, a 4/3. század fordulóján pedig az egész Kárpát-medencét meghódították. A kelták nagy létszámú és harcias népe a Rajna-vidékről vándorolt ide és győzelmeit elsősorban vasból készült félelmetes fegyvereinek köszönhetette. A Kr.e. 4. század első negyedében Itália ellen vezettek hadjáratot és Rómát is kirabolták, egy évszázaddal később pedig a Balkán elleni sorozatos támadásaik során a delphoi szentélyt dúlták fel.

Gazdag régészeti emlékanyaguk a kelta kovácsok, vasművesek és ötvösök nagy mesterségbeli tudásáról tanúskodik. A Kr.e. 2. századtól kezdve - görög előképek alapján - ezüsből pénzerméket is vertek. A kelták történetének néhány lényeges eseményét, az egyes törzsek

neveit és szokásainak vázlatos leírását az ókori, latin és görög nyelvű írott források őrizték meg számunkra.

Budapest környékén a kelta hódítás korai időszakából csak szórványos megtelepedésre van adatunk. A kelta hódítók nem üzték el az itt talált lakosságot; a pesti oldal szkíta kori őslakosságának késő vaskori továbbéléséről a rákospalotai (Mogyoródi úti) temető egyik sírja tanúskodik. A Kr.e. 1. században viszont a főváros területe és közvetlen környéke különösen sűrűn lakott volt. Az ókori történeti és földrajzi adatok alapján a Duna jobb parti sávja, valamint a mai Pest, Fejér és Tolna megye nagy része az eraviszkusz törzs településterületéhez tartozott.

A Duna mentén több nagyterjedésű, falusias jellegű telep került elő, amelyek szintén a Kr.e. 1. században létesültek (Békásmegyér, Tabán, Nagytétény) és ahol a korszakra jellemző festett kerámiát is előállító fazekasműhelyek működtek. A Duna túlsó partjáról, a pesti oldalról és a Csepel-szigetről kis kiterjedésű, tanya-szerű települések régészeti nyomait ismerjük. A síkvidéki területek kelta falvaiban egyszerű, nyeregtetővel fedett gödörházak voltak szokásosak (Szigetszentmiklós, Dunakeszi, Békásmegyér).

A korszak temetőinek helyét nem ismerjük, mert kelta temetkezések Budapesten még nem kerültek elő. **Csak feltételezzük, hogy a különböző évszázadokban az általános kelta szokásnak megfelelően a csontvázás és a hamvasztásos rítus is előfordult.** A főváros területének legkorábbi kelta leletei (vas kardok, lándzsa, bronz kar- és lábperecek) valószínűleg temetkezések mellékletei voltak.